

**ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΜΕΝΗ
ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ**

**ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ
ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ
ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ**

Σεπτέμβριος 2018

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγικό σημείωμα.....	2
2. Πρόταση του ΟΕΕ για ένα νέο σύστημα φορολογίας εισοδήματος.....	3
3. Πρόταση του ΟΕΕ για ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα.....	5
4. Πρόταση του ΟΕΕ για τα Μη εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (Κόκκινα Δάνεια) των τραπεζών.....	8
5. Πρόταση του ΟΕΕ για τη δημιουργία «Ειδικού Ακατάσχετου Λογαριασμού» για τις επιχειρήσεις.....	14
6. Αναγκαίες Μελλοντικές Κινήσεις.....	16

1. Εισαγωγικό σημείωμα

Η επόμενη μέρα της ολοκλήρωσης του τρίτου προγράμματος στήριξης της ελληνικής οικονομίας αποτελεί τη μεγαλύτερη πρόκληση για τη χώρα μας.

Οι κινήσεις της Ελληνικής Κυβέρνησης θα διαμορφώσουν σε μεγάλο βαθμό την εικόνα της Ελλάδας απέναντι στις αγορές και στους υποψήφιους επενδυτές, αλλά και θα καθορίσουν την πορεία της στα επόμενα χρόνια.

Η χώρα πρέπει να κινηθεί από εδώ και στο εξής στο μονόδρομο των μεταρρυθμίσεων και των παρεμβάσεων εκείνων, οι οποίες θα φέρουν επενδύσεις, θα δημιουργήσουν θέσεις εργασίας, θα αυξήσουν το ΑΕΠ και κατά συνέπεια τα φορολογικά έσοδα και τα έσοδα των ασφαλιστικών ταμείων.

Το ζητούμενο είναι η δημιουργία ενός απόλυτα υγιούς παραγωγικού μοντέλου. Έτσι, θα οδηγηθούμε ταχύτερα στη βιώσιμη και διατηρήσιμη ανάπτυξη, ώστε και να βρεθούμε σε θέση να αποσύρουμε το συντομότερο δυνατό τα μέτρα λιτότητας, που έπονται (περαιτέρω μείωση συντάξεων και αφορολογήτου), και να πείσουμε τους Έλληνες, που εγκατέλειψαν τη χώρα στη διάρκεια της κρίσης, να βγάλουν εισιτήριο επιστροφής για την Ελλάδα.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδας, πιστό στο θεσμικό του ρόλο, ξαναβάζει στο τραπέζι του διαλόγου, τις δικές του εμπειριστατωμένες προτάσεις για όλα τα καιρία θέματα (φορολογικό, ασφαλιστικό, κόκκινα δάνεια, κλπ).

2. Πρόταση του ΟΕΕ για ένα νέο σύστημα φορολογίας εισοδήματος

Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος καταθέτει μια συνολική πρόταση, για την εφαρμογή ενός νέου συστήματος φορολογίας εισοδήματος στη χώρα μας, το οποίο μετατρέπει το φορολογικό σύστημα από απόλυτο κίνητρο για φοροδιαφυγή σε απόλυτο κίνητρο για αποκάλυψη κρυφών εισοδημάτων. Η πρόταση, που καταρτίστηκε από τη Φορολογική Επιτροπή του ΟΕΕ προβλέπει τα εξής:

1. Καθιέρωση ενός ενιαίου συστήματος φορολογίας εισοδήματος για φυσικά πρόσωπα, μισθωτούς, αυτοαπασχολούμενους και ατομικές επιχειρήσεις, με φορολόγηση του καθαρού εισοδήματος (έσοδα - έξοδα) για όλους. Στα έξοδα προτείνεται να υπάγονται όλες οι συναλλαγές που έχουν γίνει με πλαστικό χρήμα (ηλεκτρονικά, μέσω χρεωστικών και πιστωτικών καρτών) και με μετρητά. Πρέπει, επίσης, να προβλεφθεί και η αυτόματη καταχώρηση στα έξοδα των δαπανών του φορολογούμενου, μέσω των τερματικών POS, χωρίς να είναι απαραίτητη η συλλογή αποδείξεων.

2. Επί της διαφοράς που προκύπτει, ο φόρος υπολογίζεται με συντελεστή που θα πρέπει να είναι τέτοιος ώστε να υπάρχει σημαντικό κίνητρο για απαίτηση απόδειξης από τον καταναλωτή. Ο συντελεστής πρέπει να υπολογίζεται - ανάλογα με το ύψος του καθαρού φορολογητέου εισοδήματος - από 22% μέχρι 40%.

3. Επιτάχυνση των προβλεπόμενων διαδικασιών για τη σύνδεση των τερματικών POS με τις ελεγκτικές αρχές, με στόχο την αυτόματη καταχώρηση των εξόδων στην καρτέλα του φορολογούμενου. Οι αποδείξεις πρέπει να είναι ονομαστικές και με το ΑΦΜ του καταναλωτή/συναλλασσόμενου σε πληρωμές με μετρητά.

4. Κάθε επιτηδεύματις, που διενεργεί λιανικές πωλήσεις τηρεί υποχρεωτικά ταμειακή μηχανή (POS κ.λπ.), η οποία είναι συνδεδεμένη υποχρεωτικά με το TAXISNET και από την κάθε συναλλαγή αποδίδεται αυτόματα στο δημόσιο ταμείο ο αναλογούν ΦΠΑ.

5. Στον ΦΠΑ προτείνεται κύριος συντελεστής 20%, χαμηλός συντελεστής 10% και κατάργηση του ενδιάμεσου 13%. Για το συντελεστή του 24% προτείνεται η μείωσή

του στο 20%, ενώ οι κατηγορίες με συντελεστή 13% και 6,5% μεταφέρονται στο 10%. Επίσης, θα πρέπει να συνεχίσουν να απαλλάσσονται από την επιβολή ΦΠΑ (μηδενικός ΦΠΑ), αγαθά και υπηρεσίες όπως προβλέπονται στο άρθρο 22 του Ν.2859/2000, όπως ισχύει σήμερα και να εξετασθεί η απαλλαγή από ΦΠΑ αγαθών - υπηρεσιών κοινωνικού σκοπού (περιπτώσεις με συντελεστές κάτω του 6,5%). Τέλος, επιβάλλεται να ισχύσει ο μειωμένος συντελεστής κατά 30% για τις νησιωτικές και απομακρυσμένες περιοχές, όπως προβλέπεται στο άρθρο 120 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

6. Ενέργειες της Φορολογικής Διοίκησης για την εντατικοποίηση των ελέγχων και την άμεση επίλυση των φορολογικών υποθέσεων, ατομικών και εταιρικών, με την διεύρυνση του μητρώου των ελεγκτών, με διασταυρώσεις και άντληση πληροφοριών μέσω ηλεκτρονικών διασυνδέσεων. Η αποτελεσματικότητα των ελεγκτικών υπηρεσιών θα επιφέρει έσοδα στο κράτος, αλλά παράλληλα θα συμβάλει και στην προσέλκυση επενδύσεων.

Το ΟΕΕ εκτιμά ότι οι προτάσεις αυτές θα φέρουν τα εξής αποτελέσματα: Ισχυρό κίνητρο για αύξηση της έκδοσης νόμιμων παραστατικών (αποδείξεις/τιμολόγια), που θα φέρουν στην επιφάνεια «κρυφά εισοδήματα».

Η αποκάλυψη πρώην «κρυφών εισοδημάτων» θα αυξήσει το ΑΕΠ, βελτιώνοντας όλα τα δημοσιονομικά μεγέθη, θα αυξήσει το φορολογητέο εισόδημα, θα αυξήσει σημαντικά τα έσοδα από ΦΠΑ.

Η αποκάλυψη και φορολόγηση αυτών των εισοδημάτων θα καταστήσει πιο δίκαιο το φορολογικό σύστημα, θα μειώσει την ανάγκη λήψης μέτρων εις βάρος μόνον των συνεπών φορολογουμένων, θα μειώσει την παραοικονομία και τη φοροδιαφυγή.

Η μείωση της φοροδιαφυγής και η αύξηση των εσόδων θα δώσει τη δυνατότητα για περαιτέρω μείωση των φορολογικών συντελεστών στο άμεσο μέλλον.

3. Πρόταση του ΟΕΕ για ένα νέο ασφαλιστικό σύστημα

Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, διαμόρφωσε με τη βοήθεια εξειδικευμένης Επιστημονικής Επιτροπής, βασικές θέσεις για την αναμόρφωση του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης, που, μεταξύ άλλων, προβλέπει:

- Το διανεμητικό χαρακτήρα που πρέπει να έχει το ασφαλιστικό σύστημα με διευρυμένα χαρακτηριστικά διαγενεακής και κοινωνικής αλληλεγγύης, όπως ισχύει στην συντριπτική πλειοψηφία των κρατών - μελών της Ευρωζώνης.
- Την μακροχρόνια βιωσιμότητά του, η οποία μπορεί να επιτευχθεί μόνο με την άμεση εκπόνηση αναλογιστικής μελέτης, με την συμμετοχή όλων των ενδιαφερομένων μερών (κοινωνικοί φορείς, επιμελητήρια κλπ.) η οποία θα ποσοτικοποιεί πλήρως τις απαιτούμενες μεταρρυθμίσεις του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης και θα οδηγεί σε εύρεση της βέλτιστης επιλογής.
- Τη διατήρηση των ποσοστών αναπλήρωσης σε τέτοιο επίπεδο, ώστε να μην υφίστανται τόσο οι νέοι όσο και οι παλαιοί εργαζόμενοι σημαντική μείωση του βιοτικού τους επιπέδου εξερχόμενοι από την αγορά εργασίας και εισερχόμενοι στο συνταξιοδοτικό βίο. Σημαντικό ρόλο προς αυτήν την κατεύθυνση μπορούν να διαδραματίσουν τα συμπληρωματικά συνταξιοδοτικά συστήματα και η πρόβλεψη για επαρκείς δυνατότητες θεμελίωσης συμπληρωματικών συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων και παροχών.
- Την ετήσια ενημέρωση των ασφαλισμένων για το ποσό του συσσωρευμένου αποθεματικού κεφαλαίου τους, αλλά και για συνολικό ποσό που συσσωρεύεται στους αποθεματικούς λογαριασμούς του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης.
- Τρία Ταμεία Κόριας Ασφάλισης: Μισθωτών, Ελεύθερων Επαγγελματιών και Αγροτών καθώς και ένα ταμείο επικούρησης και εφάπαξ με δύο αυτοτελείς κλάδους.
- Τις αλλαγές που μπορούν να εξασφαλίσουν την μακροπρόθεσμη οικονομική βιωσιμότητα του ασφαλιστικού συστήματος όπως η ακόμη μεγαλύτερη σύνδεση

εισφορών - παροχών, η αποφασιστική αντιμετώπιση της εισφοροδιαφυγής με την μείωση των αντικινήτρων ασφάλισης, η αυστηροποίηση των ελέγχων και οργάνωση ενός ενιαίου φορέα εισπράξης των εισφορών, η ουσιαστική διοικητική και λειτουργική ενοποίηση των ασφαλιστικών ταμείων για την μείωση του διοικητικού και διαχειριστικού κόστους, η αξιοποίηση των αποθεματικών και της περιουσίας των ταμείων με όλα τα σύγχρονα εργαλεία, ταυτόχρονα με τις δομικές αλλαγές που απαιτούνται.

- Το σύνολο των φόρων και των ασφαλιστικών εισφορών, που καταβάλλουν οι ελεύθεροι επαγγελματίες, δε θα πρέπει να ξεπερνά ένα συγκεκριμένο ποσοστό του καθαρού εισοδήματός τους (50% στα υψηλά εισοδήματα και σημαντικά χαμηλότερο όσο μειώνεται το εισόδημα), το οποίο διασφαλίζει την αποπληρωμή και των υπόλοιπων υποχρεώσεών τους (π.χ. δάνεια), τη βιωσιμότητα της δραστηριότητάς τους, και την κάλυψη τουλάχιστον του ελάχιστου επιπέδου διαβίωσης.
- Μεικτός τρόπος υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών, που να λαμβάνει υπόψη όχι μόνο τα χρόνια ασφάλισης (όπως ισχύει σήμερα), ούτε μόνο το εισόδημα (όπως καταγράφεται στο προτεινόμενο από την Κυβέρνηση νομοσχέδιο), αλλά και τις δυο αυτές παραμέτρους.
- Πλαφόν στα επίπεδα του Ευρωπαϊκού μέσου όρου των ασφαλιστικών εισφορών ως ποσοστό του εισοδήματος και περισσότερες κλίμακες.
- Οι εισφορές για τον κλάδο υγείας δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να είναι ποσοστό του εισοδήματος, αλλά ένα συγκεκριμένο ποσό για όλους με πλήρεις υγειονομικές παροχές.
- Έκπτωση κατά 50% των ασφαλιστικών εισφορών των νέων επαγγελματιών για τα πέντε πρώτα χρόνια της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας.
- Κίνητρα στους ελεύθερους επαγγελματίες που βρίσκονται στα τελευταία χρόνια της επαγγελματικής τους σταδιοδρομίας, μέσω έκπτωσης των ασφαλιστικών τους εισφορών, για να παραμείνουν στο επάγγελμα και να μην συνταξιοδοτηθούν.

Τα βασικά χαρακτηριστικά του νέου Συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης στο πλαίσιο επίτευξης των βασικών του στόχων πρέπει να είναι:

Βασική Σύνταξη: Χρηματοδοτείται από το κράτος και χορηγείται χωρίς κριτήρια.

Αναλογική Σύνταξη: Βασίζεται στο σύστημα των καθορισμένων παροχών το οποίο λειτουργεί με βάση την αρχή της αλληλεγγύης των γενεών, την κοινωνική δικαιοσύνη και έχει ως σημείο αναφοράς το διανεμητικό σύστημα. Χρηματοδοτείται από τις εισφορές των ασφαλισμένων και των εργοδοτών.

Επικουρική Σύνταξη: Αποτελεί το δεύτερο πυλώνα της κοινωνικής ασφάλισης. Χρηματοδοτείται από τις εισφορές των εργαζομένων και των εργοδοτών. Επίσης, θα πρέπει να δίνεται η δυνατότητα μετατροπής των ταμείων επικουρικής σύνταξης και εφάπαξ σε ταμεία επαγγελματικής ασφάλισης υποχρεωτικής προσχώρησης, στο πλαίσιο των διατάξεων του Ν. 4052/2012 όπου το αναλογιστικό έλλειμμα θα κεφαλαιοποιείται σε βάθους χρόνου 30 ετών. Να διερευνηθούν, τέλος, οι δυνατότητες ανάπτυξης των συμπληρωματικών συνταξιοδοτικών σχημάτων και της ιδιωτικής ασφάλισης μέσω και των επαγγελματικών ταμείων (3ος πυλώνας κοινωνικής ασφάλισης).

4. Πρόταση του ΟΕΕ για τα Μη εξυπηρετούμενα Ανοίγματα (Κόκκινα Δάνεια) των τραπεζών

Το Οικονομικό Επιμελητήριο Ελλάδος, σε συνεργασία με το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος και την ολομέλεια Προέδρων των Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδος, κατέθεσε μία εμπειριστατωμένη πρόταση για την επίλυση του προβλήματος των κόκκινων δανείων.

Οι τράπεζες σημείωσαν πρόοδο με την κυριότερη πρόκληση την οποία αντιμετωπίζουν, δηλαδή τα μη εξυπηρετούμενα ανοίγματα (ΜΕΑ), καθώς μείωσαν το απόθεμα αυτών των στοιχείων κατά περίπου 10% στη διάρκεια του 2017. Τα ΜΕΑ ανήλθαν στο τέλος του 2017 σε 94,4 δισ. ευρώ, μειωμένα κατά περίπου 11 δισ. ευρώ έναντι του τέλους του 2016 (οι τράπεζες ξεπέρασαν κατά περίπου 1,6 δισ. ευρώ τους στόχους που είχαν θέσει για τη μείωση των ΜΕΑ).

Η υποχώρηση του αποθέματος των ΜΕΑ κατά τη διάρκεια του 2017 οφείλεται κυρίως σε διαγραφές (6,5 δισ. ευρώ) και πωλήσεις (3,6 δισ. ευρώ) μη εξυπηρετούμενων δανείων. Σύμφωνα με στοιχεία Μαρτίου 2018, το ύψος των ΜΕΑ μειώθηκε κατά 2,1% συγκριτικά με το τέλος του Δεκεμβρίου του 2017, φθάνοντας τα 92,4 δισ. ευρώ ή το 48,5% των συνολικών ανοιγμάτων. Η μείωση των ΜΕΑ κατά το α' τρίμηνο του 2018 οφείλεται κατά κύριο λόγο στις διαγραφές, που ανήλθαν σε 1,7 δισ. ευρώ. Είναι γεγονός ότι οι τράπεζες πρέπει να κάνουν σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση της μείωσης της μη εξυπηρετούμενης έκθεσης τους, με στόχο να μειώσουν το υπόλοιπο των Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων στα 64,6 δισ. ευρώ μέχρι 31/12/2019.

Η κωλυσιεργία που σημειώνεται στην αντιμετώπιση και οριστική λύση του θέματος δεν επιτρέπει την πλήρη και άμεση εξυγίανση των ισολογισμών των πιστωτικών ιδρυμάτων. Το μεγάλο ζητούμενο στο συγκεκριμένο θέμα είναι, αφενός να υπάρξει μέριμνα για την πρώτη κατοικία αυτού, που πραγματικά αδυνατεί να ανταπεξέλθει στην αποπληρωμή του δανείου του και αφετέρου να μη διαταραχθεί περαιτέρω η λειτουργία και η ισορροπία του τραπεζικού συστήματος της χώρας, ώστε αυτό να

επανεέλθει τάχιστα στη φυσιολογική του λειτουργία, δηλαδή στη χορήγηση ρευστότητας προς την πραγματική οικονομία.

Η απόλυτη στόχευση στο συγκεκριμένο θέμα πρέπει να είναι οι στρατηγικοί κακοπληρωτές. Ο πλειστηριασμός, ή η απειλή πλειστηριασμού για όσους μπορούν, αλλά δεν θέλουν να πληρώσουν, είναι ο αποτελεσματικότερος τρόπος για να διασφαλίσουν οι τράπεζες τα συμφέροντά τους απέναντι σε αυτή την κατηγορία δανειοληπτών. Πρώτον, γιατί ουδείς διαφωνεί με τον πλειστηριασμό των περιουσιακών στοιχείων όσων έχουν πάρει δάνεια, έχουν βγάλει τα χρήματα στο εξωτερικό και επιλέγουν να σταματήσουν την αποπληρωμή του δανείου τους. Δεύτερον, γιατί η πίεση προς τους συγκεκριμένους οφειλέτες φαίνεται πως αποδίδει. Μόνο τυχαίο, δηλαδή, δεν είναι το γεγονός ότι τρεις στους δέκα οφειλέτες, τα ακίνητα των οποίων απειλούνται με πλειστηριασμό, σπεύδουν στα υποκαταστήματα για να ρυθμίσουν τις οφειλές τους και ότι, ταυτόχρονα, το ποσοστό των οφειλετών, που προσέρχονται για ρύθμιση λίγο πριν τρέξει ο πλειστηριασμός, είναι το ίδιο με αυτό των στρατηγικών κακοπληρωτών. Άρα αυτοί είναι, που τρέχουν για ρύθμιση και όχι αυτοί που αδυνατούν πραγματικά να ανταπεξέλθουν.

Η δεύτερη παρέμβαση αφορά στην κατεύθυνση, που πρέπει να πάρουν οι διαπραγματεύσεις των τραπεζών με τους υπόλοιπους οφειλέτες. Όσους, δηλαδή, θέλουν, αλλά δεν μπορούν να πληρώσουν. Όπως είναι γνωστό, το 2018 σηματοδοτεί την πλήρη απελευθέρωση της αγοράς των πωλήσεων κόκκινων δανείων, καθώς αίρεται και η τελευταία απαγόρευση για τη μεταβίβαση δανείων, που συνδέονται με την πρώτη κατοικία. Η πώληση κόκκινων δανείων αναδεικνύει σε βασικό συνομιλητή των οφειλετών τις εταιρείες διαχείρισης, που θα αναλάβουν να τα διαχειριστούν.

Όπως προβλέπει ο νόμος 4354/2015, τα "κόκκινα" δάνεια θα μπορούν να πωλούνται, υπό την προϋπόθεση ότι ο δανειολήπτης και ο εγγυητής έχουν προσκληθεί με εξώδικη πρόσκληση από την τράπεζα, 12 μήνες πριν από την έναρξη της διαδικασίας πώλησης, για να διακανονίσουν τις οφειλές με βάση γραπτή πρόταση με συγκεκριμένους όρους αποπληρωμής, σύμφωνα με τον Κώδικα

Δεοντολογίας της Τράπεζας της Ελλάδας. Εξαιρούνται από την ως άνω προϋπόθεση απαιτήσεις επίδικες ή επιδικασθείσες και απαιτήσεις κατά οφειλετών μη συνεργάσιμων, κατά την έννοια της παρ. 2 του άρθρου 1 του ν. 4224/2013, όπως αυτή ισχύει. Επιβάλλεται, λοιπόν, ένα προστατευτικό νομοσχέδιο για την κύρια κατοικία, βάσει του οποίου η προστασία θα αξιώνεται εφόσον πληρούνται κάποια κριτήρια, όπως είναι οι πραγματικές και αντικειμενικές οικονομικές δυνατότητες του δανειολήπτη, το ποσοστό αποπληρωμής, η αξία του ακινήτου και η δολιότητά του ως προς τη μη αποπληρωμή ή όχι.

Για το συγκεκριμένο θέμα η πρόταση των τριών Φορέων μας έχει ως εξής: Τα πιστωτικά ιδρύματα ενημερώνουν, όπως οφείλουν βάσει νόμου, το δανειολήπτη (και τους εγγυητές) ότι το δάνειό του θα ενταχθεί σε χαρτοφυλάκιο προς πώληση δανείων και έχει στη διάθεσή του 45 ημέρες για να προσέλθει στην τράπεζα και να προχωρήσει σε ρύθμιση. Αν δεν προσέλθει, η τράπεζα διεξάγει τη διαγωνιστική διαδικασία πώλησης των δανείων σε ειδικά αδειοδοτημένα funds. Οι συμμετέχοντες στην διαγωνιστική διαδικασία γνωρίζουν εκ των προτέρων ότι θα δοθεί μια τελευταία ευκαιρία στο δανειολήπτη να προσφέρει την ίδια τιμή, που θα προσφέρει ο πλειοδότης. Εν συνεχεία, αποστέλλεται επιστολή στο δανειολήπτη με την οποία του γίνεται γνωστό το τίμημα, που προσφέρει το fund που έχει πλειοδοτήσει και του ζητείται - μέσα σε προθεσμία σαράντα πέντε ημερών - να απαντήσει αν ενδιαφέρεται να προσφέρει το ίδιο τίμημα. Αν βρει τα χρήματα (cash και cash collateral), θα πρέπει να αναφέρει ρητώς την πηγή των χρημάτων και τη χρονική περίοδο εξόφλησης. Σε αυτή την περίπτωση, θα εξαγοράσει το δάνειό του, ενώ σε διαφορετική το δάνειο καταλήγει οριστικά στο fund. Να τονίσουμε στο σημείο αυτό ότι, με την κυριότητα του δανείου, τα funds αποκτούν ουσιαστικά όλα τα δικαιώματα του δανειστή και μετά την κατάργηση στα τέλη του 2017 της απαγόρευσης για την πώληση και στεγαστικών δανείων ανεξαρτήτως εάν πρόκειται για πρώτη κατοικία ή όχι. Ο ρόλος τους, δηλαδή, δεν εξαντλείται στην απόκτηση οφειλών από παλιά καταναλωτικά δάνεια ή πιστωτικές κάρτες, που δεν φέρουν εξασφαλίσεις και είναι ξεχασμένα από το παρελθόν. Αντίθετα, επεκτείνεται και σε δάνεια, που φέρουν προσημείωση, όπως τα στεγαστικά.

Με βάση αυτή τη στρατηγική, έχουν και τη δυνατότητα να προτείνουν στον οφειλέτη λύση τύπου «αποπληρωμή της οφειλής μια και έξω» ή, αντίθετα, μια λύση πιο μεσοπρόθεσμου χαρακτήρα, δηλαδή με σταδιακή αποπληρωμή μέρους της αρχικής. Το fund, αγοράζοντας ένα δάνειο, στοχεύει σε υψηλή απόδοση, που σημαίνει ότι τα funds θα διεκδικήσουν με πολύ πιο συντονισμένο και δυναμικό τρόπο τις οφειλές σε σχέση με τις τράπεζες, θα είναι πολύ πιο δραστικά στην κίνηση διαδικασιών αναγκαστικής εκτέλεσης για την είσπραξη της απαίτησης, καθώς και πιο φειδωλά στα "κουρέματα". Με την εν λόγω πρόταση, επιτυγχάνονται ταυτόχρονα δύο στόχοι: Αφενός, εξαντλούνται τα περιθώρια για τον οφειλέτη να αποπληρώσει την οφειλή του, χωρίς να κινδυνεύουν τα περιουσιακά του στοιχεία. Αφετέρου, η τράπεζα θα πετύχει υψηλότερα τιμήματα, εξαιτίας του γεγονότος ότι το fund θα προσφέρει υψηλότερο τίμημα με αυτή τη διαδικασία και υπό τον επικείμενο ανταγωνισμό με το δανειολήπτη για το ποιος θα πάρει το δάνειο, από τη στιγμή που - αν ο δανειολήπτης προσφέρει το ίδιο τίμημα - δεν θα ξαναδοθεί στο fund το δικαίωμα της αντιπρότασης.

Η περίπτωση της Κύπρου αποτελεί δεδικασμένο - Κύπρος και Ελλάδα είναι οι χώρες με τα υψηλότερα ποσοστά Μη Εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ), 43% και 44,6% αντίστοιχα - όπου με διάταξη νόμου, προβλέπεται το εξής, όταν η τράπεζα πρόκειται να πουλήσει το δάνειο του οφειλέτη σε fund: Αποστέλλεται στο δανειολήπτη επιστολή, με την οποία του ζητείται να καταθέσει τη δική του γραπτή προσφορά μέσα σε σαράντα πέντε εργάσιμες ημέρες, όπου θα αναφέρει το χρηματικό ποσό, τη χρονική περίοδο εξόφλησης και την πηγή των χρημάτων. Στο σημείο αυτό, αξίζει να δώσουμε μεγαλύτερη προσοχή στο Νόμο 169/2015 της Κυπριακής Δημοκρατίας, που ρυθμίζει την αγορά και πώληση πιστωτικών διευκολύνσεων και συναφή θέματα, αλλά και στην οδηγία του 2016 περί της διαδικασίας κοινοποίησης προς τους δανειολήπτες και εγγυητές της πρόθεσης πώλησης πιστωτικών διευκολύνσεων.

Στην παράγραφο 18 του νόμου 169/2015, αλλά και στην οδηγία του 2016 με τίτλο, «Η περί της Διαδικασίας Κοινοποίησης Οδηγία του 2016», ορίζει τη διαδικασία και τα βήματα, που αφορούν στην κοινοποίηση από το χρηματοδοτικό ή πιστωτικό

ίδρυμα προς τους δανειολήπτες και τους εγγυητές της πρόθεσής του να προβεί σε πώληση πιστωτικών διευκολύνσεων. Κάθε κοινοποίηση, είτε μέσω δημοσίευσης, είτε μέσω συστημένης επιστολής, πρέπει να προσδιορίζει τουλάχιστον ότι: (α) μέσα σε σαράντα πέντε (45) εργάσιμες μέρες από την ημερομηνία κοινοποίησης, οι δανειολήπτες ή/και, οι εγγυητές αυτών, έχουν το δικαίωμα να καταθέσουν γραπτή προσφορά προς το ίδρυμα για την ίδια απόκτηση της πιστωτικής διευκόλυνσης, (β) η γραπτή προσφορά θα πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα ακόλουθα: το χρηματικό ποσό της προσφοράς για εξόφληση ή απόκτηση της πιστωτικής διευκόλυνσης, την χρονική περίοδο, εντός της οποίας οι δανειολήπτες ή/και οι εγγυητές προτίθενται να εξοφλήσουν ή να αποκτήσουν την πιστωτική διευκόλυνση και, την πηγή της χρηματοδότησης της εξόφλησης ή απόκτησης της πιστωτικής διευκόλυνσης, τον τρόπο (π.χ. με συστημένη επιστολή / ηλεκτρονικό ταχυδρομείο) και τα στοιχεία επικοινωνίας (όνομα και διεύθυνση) όπου θα πρέπει να υποβληθεί η εν λόγω προσφορά, η προσφορά για την εξόφληση ή απόκτηση της πιστωτικής διευκόλυνσης από τους δανειολήπτες ή/και τους εγγυητές αυτών μπορεί να υποβληθεί μόνο μία φορά και ότι εάν μια τέτοια πρόταση δεν υποβληθεί μέσα στο χρονικό διάστημα των σαράντα πέντε (45) εργάσιμων ημερών από την ημέρα της κοινοποίησης, θα θεωρηθεί ότι ο οφειλέτης και οι εγγυητές δεν επιθυμούν να υποβάλουν προσφορά. Κάτι αντίστοιχο, λοιπόν, μπορεί να γίνει και στη χώρα μας. Δεδομένου ότι έχουμε φτάσει πλέον στο σημείο, όπου η πώληση των δανειακών χαρτοφυλακίων σε funds είναι άμεσης προτεραιότητας, πρέπει ο δανειολήπτης να έχει μια τελευταία ευκαιρία.

Σ' αυτό το σημείο, θα πρέπει emphaticά να τονίσουμε ότι αναφερόμαστε στους οφειλέτες, που θέλουν να πληρώσουν, αλλά λόγω της κρίσης και της μείωσης των εισοδημάτων τους δεν μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες τους. Η διάσωση της πρώτης κατοικίας χιλιάδων συμπολιτών μας και η αποτροπή κατάρρευσης της αξίας των ακινήτων είναι αναγκαία. Η ύπαρξη δικλείδων ασφαλείας είναι αναγκαία, αφού θα πρέπει να αποφευχθεί η ένταξη των στρατηγικών κακοπληρωτών σε αυτή τη ρύθμιση. Οι τράπεζες έχουν στα χέρια τους όλα τα κατάλληλα εργαλεία (παγκόσμιο πόθεν έσχες, άνοιγμα λογαριασμών σε Ελλάδα και εξωτερικό αλλά και θυρίδων) για να εντοπίσουν, σχεδόν στον απόλυτο βαθμό,

αυτούς τους στρατηγικούς κακοπληρωτές και να τους αναγκάσουν να εξοφλήσουν τις οφειλές τους. Αρχικά οι τράπεζες ίσως φανούν επιφυλακτικές σε σχέση με την πρότασή μας, με την αιτιολογία ότι η διαδικασία μπορεί να αποδειχθεί χρονοβόρα. Μία άλλη ένσταση των τραπεζών θα είναι ότι προσφέρει σε χαμηλότερη τιμή στα funds, γιατί πουλάει ομαδικά τη διαχείριση δανείων και δεν εξετάζει την κάθε περίπτωση μεμονωμένα, κερδίζοντας χρόνο και αποκομίζοντας κέρδη, που έχουν ανάγκη για τα stress tests. Η πρότασή μας θα οδηγήσει σίγουρα σε αύξηση του τιμήματος, τόσο από τα funds, όσο και από τους δανειολήπτες. Το fund θα προσφέρει υψηλότερη τιμή με αυτή τη διαδικασία για τους λόγους, που εξηγούνται παραπάνω και ο δανειολήπτης από την πλευρά του θα έχει μια τελευταία ευκαιρία να σώσει την περιουσία του.

Δίνοντας τη δυνατότητα στον οφειλέτη να ρυθμίσει την οφειλή του με μεγάλη έκπτωση - κούρεμα, έστω και την τελευταία στιγμή, τον οδηγεί στην εξεύρεση λύσης, με στόχο να διατηρήσει τα περιουσιακά του στοιχεία. Επίσης, οι τράπεζες βγαίνουν ωφελημένες, τόσο από το υψηλότερο τίμημα, που θα προσφέρουν τα funds, όσο και από την άμεση εξόφληση του δανείου από τον οφειλέτη και την μείωση των Μη εξυπηρετούμενων Ανοιγμάτων (ΜΕΑ). Εξίσου σημαντικό είναι ότι, με αυτήν τη ρύθμιση, θα δίνεται η δυνατότητα και στον εγγυητή - μαζί με το δανειολήπτη - να ρυθμίζουν το δάνειο. Στην Ελλάδα, τις περισσότερες φορές, ο εγγυητής είναι ένα πρόσωπο του συγγενικού ή φιλικού περιβάλλοντος, που - θέλοντας να βοηθήσει το δανειολήπτη - έχει φτάσει στο σημείο να απειλείται με κατασχέσεις και δεσμεύσεις λογαριασμών, χωρίς να είναι ο άμεσα εμπλεκόμενος.

Το κοινωνικό πρόσημο, που θα προκύψει από αυτή τη διαδικασία, είναι σίγουρα πολύ σημαντικό. Οι δανειολήπτες θα έχουν τη δυνατότητα - έστω και την ύστατη στιγμή - να ρυθμίσουν τις οφειλές τους και να σώσουν την περιουσία τους. Αλλά και οι τράπεζες θα ωφεληθούν από αυτή τη διαδικασία, τόσο από το υψηλότερο τίμημα, που θα υποχρεωθούν να δώσουν τα funds, όσο και από τους ίδιους τους δανειολήπτες, που θα τρέξουν να ρυθμίσουν τις οφειλές τους.

5. Πρόταση του ΟΕΕ για τη δημιουργία «Ειδικού Ακατάσχετου Λογαριασμού» για τις επιχειρήσεις

Η οικονομική και χρηματοπιστωτική κρίση που βιώνει η χώρα μας άλλαξε δραματικά τις συνθήκες αγοράς μέσα στις οποίες ιδρύονται, δρουν και αναπτύσσονται οι επιχειρήσεις. Σ' αυτό το αρνητικό κλίμα που χαρακτηρίζεται από ραγδαίες εξελίξεις και υψηλή αβεβαιότητα, το σημαντικότερο ζήτημα που προκύπτει είναι η επιτακτική ανάγκη επιβίωσης των επιχειρήσεων. Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις την περίοδο της κρίσης συνδέονται με τη μείωση των πωλήσεων, με την αδυναμία είσπραξης των απαιτήσεων, με την περιορισμένη δυνατότητα δανεισμού και με την αγορά πρώτων υλών λόγω της επιβολής των κεφαλαιακών ελέγχων. Το αρνητικό επιχειρηματικό περιβάλλον οδηγεί στη συσσώρευση οικονομικών υποχρεώσεων, καθώς 1 στις 3 επιχειρήσεις έχουν καθυστερημένες οφειλές, είτε σε δημόσιο - ασφαλιστικά ταμεία, είτε σε τράπεζες-ιδιωτικό τομέα. Οι επιχειρηματίες σήμερα αφενός αντιμετωπίζουν τεράστιο πρόβλημα στην αποπληρωμή των οικονομικών τους υποχρεώσεων απέναντι σε Ταμεία και Δημόσιο και αφετέρου δεν έχουν τη δυνατότητα να είναι συνεπείς απέναντι στους υπαλλήλους τους, στην καταβολή των μισθών τους. Με την οργάνωση της εξωδικαστικής διαδικασίας, που προβλέπεται με τον Ν.4469/2017, δίνεται η ευκαιρία στην ελληνική αγορά να ρυθμίσει τις οφειλές της προς τις τράπεζες, την εφορία, τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης και τους ιδιώτες πιστωτές, με στόχο τη διάσωση της επιχείρησής τους. Η μέχρι σήμερα εφαρμογή μέτρων δέσμευσης - κατάσχεσης τραπεζικών λογαριασμών επιχειρήσεων από το πρώτο ευρώ, στερεί από την επιχείρηση τη δυνατότητα να λειτουργήσει, ώστε να παράξει τα έσοδα που της επιτρέπουν την βιωσιμότητά της και την αποπληρωμή της οφειλής της. Πέραν δε αυτού, επηρεάζει άμεσα και αρνητικά τους εργαζόμενους της επιχείρησης, αφού δεν είναι δυνατόν να τους καταβληθεί ο μισθός τους, αλλά και τους προμηθευτές της, πυροδοτώντας μία αρνητική αλυσιδωτή αντίδραση, που μπορεί να οδηγήσει ακόμη και στην αναστολή της λειτουργίας της επιχείρησης. Η δημιουργία «ειδικού ακατάσχετου λογαριασμού» για τις επιχειρήσεις, αποσκοπεί στην διασφάλιση της ρευστότητας των εταιρειών, προκειμένου να καλύπτουν τις υπόλοιπες πάγιες ή λειτουργικές ανάγκες τους, όταν έρχονται αντιμέτωπες με

κατασχέσεις ποσών για ληξιπρόθεσμες οφειλές τους έναντι του Δημοσίου, των ασφαλιστικών ταμείων ή των τραπεζών.

Το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος προτείνει, λόγω της δυσχερούς κατάστασης στην οποία έχουν περιέλθει πολλές επιχειρήσεις, να προβλεφθεί με νομοθετική διάταξη η δημιουργία «ειδικού ακατάσχετου λογαριασμού», ο οποίος θα μπορεί, ακόμη και μετά την εντολή κατάσχεσης, να τροφοδοτεί τις βασικές λειτουργίες της επιχείρησης (πληρωμή μισθοδοσίας, οφειλών προς το δημόσιο και τα ασφαλιστικά ταμεία και προμηθευτών) και να καθορίζεται το ύψος του ακατάσχετου ποσού, βάσει των απολογιστικών δεδομένων της οικονομικής λειτουργίας κάθε επιχείρησης. Η προτεινόμενη από το ΟΕΕ ρύθμιση θα αναστείλει το κλείσιμο των επιχειρήσεων που δεν μπορούν να ανταπεξέλθουν στις λειτουργικές ανάγκες τους, αλλά το σημαντικότερο, θα συνδράμει στη συνέχιση της λειτουργίας τους και στη διατήρηση των θέσεων εργασίας.

Η Κυβέρνηση με βάση την υπουργική απόφαση (ΦΕΚ Β' 3944/9.11.2017) έχει ζητήσει από τους επιχειρηματίες και τους επαγγελματίες να δηλώσουν στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων ΑΑΔΕ, τον Επαγγελματικό Τραπεζικό Λογαριασμό, χωρίς όμως να είναι ακατάσχετος. Οι συναλλαγές που διενεργούνται μέσω του Επαγγελματικού Τραπεζικού Λογαριασμού αφορούν αποκλειστικά την εμπορική, επιχειρηματική ή επαγγελματική δραστηριότητα του υπόχρεου. Οι δικαιούχοι πληρωμής (ελεύθεροι επαγγελματίες, ατομικές επιχειρήσεις, εταιρείες) υποχρεούνται να δηλώνουν ηλεκτρονικά τον ή τους Επαγγελματικό/ούς Λογαριασμό/ούς στο διαδικτυακό τόπο της ΑΑΔΕ (www.aade.gr) με τους κωδικούς που χρησιμοποιούν για όλες τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες της ΑΑΔΕ.

6. Αναγκαίες Μελλοντικές Κινήσεις

Μετά από 9 χρόνια κρίσης και τρία (3) προγράμματα προσαρμογής δίνεται στην Ελλάδα η δυνατότητα να πορευτεί ανεξάρτητα χαράζοντας το δικό της μεταμνημονιακό πλαίσιο. Ασφαλώς οι δεσμεύσεις και οι υποχρεώσεις που έχει λάβει η χώρα μας είναι μεγάλες και για πολλά χρόνια. Η τήρηση των συμφωνηθέντων και η υλοποίηση των μεταρρυθμίσεων πρέπει να είναι ο κυρίαρχος στόχος της εκάστοτε ελληνικής κυβέρνησης.

Όμως, το κλείσιμο των προγραμμάτων δίνει τη δυνατότητα για χάραξη πολιτικής με στόχο την ανακούφιση των Ελλήνων πολιτών. Η προσέλκυση επενδύσεων σε συνδυασμό με ένα αναπτυξιακό σχέδιο πρέπει να γίνει εθνικός στόχος. Οι επενδύσεις στην Ελλάδα την τελευταία 10ετία πραγματικά συρρικνώθηκαν, τόσο ως απόλυτο μέγεθος, από 60 δισ. ευρώ το 2007 σε 21,5 δισ. ευρώ το 2017, όσο και ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, από 26% σε 12,6%. Για αυτό και επιβάλλεται, να γίνει, κατ' αρχήν, εθνικός επενδυτικός στόχος η σύγκλιση το συντομότερο δυνατόν με το μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η αύξηση κατά 31% το 2017 των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων σε σχέση με το 2016 δείχνει τα πρώτα σημάδια ανάκαμψης. Όμως, τα πρώτα στοιχεία για τα δύο πρώτα τρίμηνα του 2018 για τις επενδύσεις δεν είναι καθόλου ενθαρρυντικά. Σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ, οι ιδιωτικές επενδύσεις (ακαθάριστες επενδύσεις παγίου κεφαλαίου) μειώθηκαν 10,3% το α' τρίμηνο του 2018 σε ετήσια βάση και 5,4% το β' τρίμηνο, αντιστρέφοντας το θετικό κλίμα του 2017.

Οι επενδύσεις πρέπει να έχουν ταχεία αύξηση με στόχο την επόμενη πενταετία να αγγίξουν το 25% του ΑΕΠ της χώρας ή περίπου τα 45 - 50 δισ. ευρώ.

Για να επιτευχθεί αυτός ο «εθνικός στόχος» είναι αναγκαία η εφαρμογή μεταρρυθμίσεων που θα διευκολύνουν την είσοδο των επενδυτών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η μείωση της γραφειοκρατίας, η ταχύτητα αδειοδότησης επενδύσεων και η ταχύτητα απονομής δικαιοσύνης όπου η Ελλάδα κατατάσσεται στις τελευταίες θέσεις σύμφωνα με το δείκτη WEF. Μεταρρυθμίσεις αναγκαίες, με

στόχο την εισροή ξένων κεφαλαίων, που τα προηγούμενα χρόνια καθυστερούσαν λόγω της πολυπλοκότητας της ελληνικής νομοθεσίας.